UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XLVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

CONSILIVM XLV.

PAter ſocer,& filius maritus pro dote reſti-
tuēda in caſu ſoluti matrimonii, vel ver-
gētiæ ad inopiā mulieri ſe inſolidum obli
gauerunt, deinde maritus cœpit male vti
ſubſtātia ſua,& patris,cuius bona diſſipauit,adeò ꝙ il
lius cōditio longè deterior facta ſit,quàm eſſet tēpo-
re coctracti matrimonij. Quo factū fuit, ut à ciuitate
Bononię ſe abſentauerit, & ab hinc annis ſeptem, &
vltra nulla de eo notitia habita fuerit,& an viuat, nec
ne,dubitetur. Vxor per aliquos annos in domo ſoce-
ri permāſerit,ibiq́; alimēta perceperit. Deinde ſocer
diē ſuum clauſit extremū,condito prius teſtamento,
in quo īter alia hæredes vniuerſaliter alios filios ſuos
inſtituit,dicto autem filio marito nurus præfatæ lega
uit,& reliquit fortè etiā iure inſtitutionis libras quin-
quaginta cū prohibitione, ꝙ plus petere nō poſſet,&
in caſu,quo aliquid plus peteret, & exigere vellet ab
hæredibus ſuis,tūc illum dicto relicto priuabat.Cum-
q́ue mulier hæc iuuenis eſſet,& filiis careret atq; ho-
neſtè in domo ſoceri cū hæredibus viuere non poſſet
ſæpius amicabiliter dictos hæredes poſt aditam hære
ditatem paternā requiſiuit, vt ipſi de congruis alimē
tis pro dotis qualitate, & mulieris conditione attēta
ſubuenirent, qđ facere neglexerūt. His ita ſe in facto
habētibus,dubitari cōtingit, nū ipſi mulieri cōtra hæ
redes ſoceri ob inopiā,& abſentiā viri,cuius conditio
deterior eſt effecta,aliquo iuris remedio ſit ſuccursū,
& præcipuè remedio l.vbi. C.de iure dot.& l.ſi cōſtan
te.ff.ſolu.matrim.& cōcludēdum eſſe de iure mihi vi
1 detur,† ꝙ cōtra hæredes ſoceri pp inopiā dicti ſui ma
riti mulier agere poſſit,vt dos ſua ſibi reſtituatur, uel
ſaltē in tuto collocetur,ut vr̄ probare tex.ſecundū in-
tellectū Bal.nouelli in d.l.ſi cōſtante.§.ſi ex hęredato
& per eū in ſuo tracta. dotis in 7. parte priuileg. 32.&
ſequen.& Modern.Bonon.in ſuo tract.dotis in 3. par
2 te.q.64.quinimmò † ſi eius ſocer viueret, mulier ob
inopiā eius filii agere poſſet contra ſocerū, cui in hac
ſpecie inopia filii noceret,ad tradita per Modern. re-
petentes,in c.per veſtras.§. 32.nu. 1.extra de dona.in-
ter vir.& vxo.& quāuis tex.in d.l.ſi cōſtante.§. ſi exhæ
redato.locū habeat in marito,q ob exhęredationē pa
ternā euidēter pauper cenſetur effectus, ſequuta adi-
tione hæreditatis paternæ.d.§.ſi exhæredato.tamē in
caſu,de quo agitur,vltra ꝙ maritus euidēter,viuente
ſocero,inops factus eſſet,vt in facto p̄ſupponitur,etiā
de ipſius inopia longè clarius apparet poſt mortē ſo-
ceri,q filio ſolū libras quinquaginta reliquit cū one-
re,ꝙ nihil vltra petere poſſet.Ex quo nec tanquā p̄teri
tus,nec tanquā exhæredatus poteſt teſtamentum pa-
tris rumpere, cum in certa minima quantitate, ut ſu-
pra,fuerit inſtitutus,ut in authen.vt cum.de appel.co
gnoſ.in §.aliud quoq; capitulū. & ꝑ ſcribē.in auth.ex
3 cā.C.de lib. & poſthu. Et † licet patris hæreditas eſſet
opulentiſſima,& ſic ad dotis reſtitutionē ſufficiēs,ta-
mē q poſt mortē ſoceri nō eſt plenè ipſi mulieri con
ſultū,cū dos ſua nō ſit mā ſura penes maritū inopem,
cui ſolum quinquaginta fuerūt à patre relicta, & con
ſequēter ipſe eſt impotēs ad onera matrimonii ſub-
ſtinēda,ideò æquitati cōueniēs eſſe videt̄,ut ex æqui-
tate.d.l.ſi cōſtante.in prin.& d.§.ſi exhæredato.mulie
ri ſubueniret̄ aduerſus hæredes ſoceri,qui inſolidum
vt ſupra,ſe obligauerat, pro ipſius dotis recuperatio-
ne,vt onera matrimonij ſubſtinere poſſit,alioquin fa
cilè ſequi poſſet,ꝙ mulier dotē ſuā perderet,aut fame
periret,nec ſibi prodeſſent tot priuilegia à iure mulie
ribus tradita pro dotibus cōſeruandis,& pro ſuſtinen
dis oneribus matrimonii,iuxta d.l.ubi adhuc. §.illud.
in authen.de æqual.dot.& l.1.ff.ſolu. matri. Præterea
4 † quādo maritus mulieris fuit à patre,qui dotem rece
pit,exhæredatus,proditum eſt remedium ipſi marito
contra hæredes patris,vt fauore dotis poſſit contra il-
lius hæredes agere per utile iudicium familiæ herciſ-
cundæ,ut in l.2.reſpon.2. cū ibi not.ff. de dote pręle-
ga.& ibi Bart.& Cyn.in l.2.poſt gl.C.famil.hercīſū.&
hoc ſolum ſpeciali fauore dotis, & mariti, ergo & in
caſu noſtro,in quo maior, uel ſaltē eadē æquitas ſug-
gerit,dicendum eſt,ꝙ eodem fauore dotis,& mulie-
ris,ut ſe ex fructibus dotis alere queat,propter inopiā
longā quæ abſentiam mariti ipſa poſſit agere contra
hæredes ſoceri obligati, qui bona pro dote obligata
poſſident,vt colligitur ex verbis Bald.nouelli in d.tra
cta.in 7.parte,priuil.31. & ſequē.per tex.in d.§.ſi exhæ
redato.nam ex perſona hæredum conditio obligatio
nis non mutatur,nec alteratur.l.2.§.ex his.ff.de uerb.
obliga.Rurſus per tex.in d.§.ſi exhæredato.prouiſum
fuit principaliter mulieribus, ut dotes ſuæ ſint ſaluæ,
& poſſint oneribus matrimonii ſeruire,ꝙ exhæreda-
to viro à patre,qui ſimul dotem recepit, poſt aditam
hæreditatem mulier poſſit agere contra hæredes ſo-
ceri, adhūc viuente marito,ad dotis recuperationē,
quoniā cum ipſa videat uirum ſuū iam diu abſentē,
& à patre bonis hæreditatis ſuæ priuatum,& ſic veriſi
militer,immò certè impotentem ad ſubeūdum one-
ra matrimonii,iuſtum,æquumq́; eſſe videtur, ut ipſi
vxori derelictæ ſuccurratur, eaq́; poſſit dotes ſuas ab
hęredibus ſoceri,ut ſupra, obligati petere,& exigere,
nō refragantibus quibuſdā regulis iuris rigoroſis,qui
bus dici poterat, vxorē hoc in caſu nō poſſe ad dotis
reſtitutionem contra hæredes agere, quoniam dotis
cauſa regulariter eſt à regulis iuris exempta, & ſemꝑ
pręcipua fauore matrimonii.d.l.1.& latè per Bal.in d.
priuil.32.cuius dicta optimè caſui noſtro inſeruiunt.
Vltimo ſi verum eſt,ut in facto pręſupponitur,ꝙ hoc
in caſu maritus conſtante matrimonio adulteriū cō-
5 miſit,† videtur,ꝙ de iure uxor illū accuſare poſſit co-
rā iudice eccleſiaſtico de crimine adulterii ad thori
ſeparationem, dotiſq́; ſuę reſtitutionē,ut in c.tuę.de
procurat.c.1.extra ut lite non conteſta. cum alijs ibi
allegatis. Ergo poſtea abſq; dubio mulier ipſa agere
poterit contra hęredes ſui ſoceri ad dotis reſtitutio-
nem,ex quo ſocer ſe obligauit in ſolidum cum mari-
to eius filio ad dotis reſtitutionem in caſibus, in qui-
bus dos mulieri de iure eſt reſtituenda,& hic eſt unus
de caſibus,in qb⁹ dos viuēte marito,eſt uxori reſtituē
da,ut ī dictis iurib⁹.Hęc breuiter ꝓ nūc dixiſſe uolui.

S V M M AE.

1 *Pignorantis,ſeu datoris iure extincto,ius quoq; pignoris,& accipientis reſoluitur,& an,& quando hoc ſit uerū.nu.23.& 24.*

2 *Re ad auctorem,ſeu venditorem de neceſſitate, vel ex facto voluntario debitoris,ſeu emptoris ad hoc directè non ordinato reuerſa,ius pignoris,& omne aliud grauamen interim per emptorē,& debitorem in illa re impoſitum reſoluitur,atq; extinguitur. Quid ſi factum illud eſſet & voluntarium, & ad hoc ordinatum,& quomodo tale factum dicatur.nu.24.& 26.*

3 *Auctor meus qua ratione te vincit, ego eadem te vincere debeo: & quando hoc ſit verum,& quando ſecus.nu.28.& 30.*

4 *Debitor non poteſt reſpectu pignoris plus iuris in creditorem ſuū, vel ſingularem ſucceſſorem transferre,quàm ipſe in re pignorata haberet.*

5 *Vincentem ſi re vinco,multo magis te vinco,& an,& quando hoc ſit verum,num.31.*

6 *Creditori agenti hypothecaria contra tertium poſſeſſorem non habentem cauſam à principali debitore,quid probandum, ut contra illum obtineat,& num.32. ubi plene.*

7 *In hypothecaria quis tanquam prior,& potior præferatur, ſi ego obligaui Titio omnia bona mea præſentia, & futura, deinde à Caio fundum acquiſiuerim,quem ipſe prius,poſt tamen obligationem à me Titio factam,Sempronio obligauerat,an Titius,an*

verò

verò Sempronius.& num.15.& 33.

8 *Obligatio,ſeu hypotheca generalis omnium bonorum reſpectu futurorum dicitur conditionalis,& quæ conditio ſit iſta, & num. 13.& an conditio retrotrahatur ad tempus contractæ obligationis verbalis,an verò attendatur tempus, quo illa adimpletur,& nu.12.14.15.& 16.*

9 *Ratificatio quando ad tempus actus celebrati non retrotrahatur.*

10 *Re in ſolutum data.ſeu adiudicata creditori,quãdo hypotheca,& ius pignoris,ac fideiuſſoria obligatio extiguatur,& quãdo nõ.*

11 *Solutione facta creditori an,& quomodo ius pignoris in creditore ſeu cauſam ab eo habente poſſit durare.*

12 *Obligatio,& hypotheca de re aliena fieri non poteſt,niſi ſub conditione, ſi & quatenus res efficiatur debitoris.*

13 *Et quæ conditio ſit iſta.*

14 *Conditio mixta,& conditio poteſtatiua diuerſo iure cenſentur,& iudicantur.*

15 *Hypotheca generali,ſiue ſpeciali facta ſub conditione non poteſtatiua tacita,& expreſſa,& eiſdem bonis, pendente conditione, alteri purè,& expreßè hypothecatis,eueniente conditione primæ hypothecæ,quis præferatur.*

Et quid ſi prima hypotheca eſſet facta ſub conditione merè poteſtatiua.

16 *Obligatis,& hypothecatis prius Sempronio omnibus bonis præſentibus,& futuris,deinde ſimiliter obligatis generaliter omnibus bonis Caio,quis in re poſtea acquiſita potior erit.*

17 *Conditio poteſtatiua appoſita in obligatione, & hypotheca bonorum facta per maritum vxori pro reſtitutione dotis retrotrahitur fauore dotis ad tẽpus cõtractæ obligationis ẽt in præiudiciũ tertij, cui pendente conditione eadem bona fuiſſent obligata.*

18 *Maritus poteſt nolle dotem accipere,& velle abſq; dote matrimonij onera ſubſtinere, neque ob hoc poteſt de muliere conqueri, aut illam negligere.*

19 *Conditio ſui natura,& regulariter quoad alias perſonas poteſtatiua efficitur fauore dotis non poteſtatiua, vt eius euentus ad tempus conuentionis poſſit retrotrahi.*

20 *In obligatione generali bonorum nõ comprehenditur res acquiſita ex contractu,in quo,et cuius occaſione obligatio,& hypotheca facta fuit.*

L.ſed & quod.ff.de pigno. declaratur.

21 *Locator conductori promittens ſub generali ſuorum bonorum obligatione non facere actum,ſeu contractum aliquem in præiudicium locationis factæ ſi rem locatam poſtea alteri vendiderit, an conductor poſſit illam retinere.*

22 *Conductor non poteſt rem conductam loco pignoris, & hypothecæ retinere,niſi fuerit expreßè,& ſpecialiter per locatorem hypothecata.*

24 *De voluntate illius,contra quem agitur,& non de neceſſitate res per adiudicationem dicitur ad actorem peruenire,quando in arbitrio eius, contra quem agitur, eſt uel rem reſtituere, uel offerre id, quod debetur.*

25 *Hypothecaria conuentus poteſt vel offerre id,quod agẽti debetur, vel rem,ad quam agitur,reſtituere.*

27 *Adiudicatio in ſolutum creditori etiam per iudicem facta,quia debitor non ſoluit, dicitur factum uoluntarium debitoris directè ordinatum ad rem creditori acquirendam.*

29 *Creditor ſecundus priorem creditorem poteſt vincere, debitum ei offerendo,ſecus eſt in ſucceſſore ſingulari primi creditoris.*

32 *Ange.in §.item ſeruiana in quarto caſu.Inſt.de actio.declaratur.*

33 *Auctoritas doctoris ſine lege eſt probabilis,non tamen neceßaria.*

34 *In fictione tranſlatiua quomodo ſufficiat extrema eſſe habilia.*

35 *Ratihabitio re non integra,& in præiudicium iuris alteri iam acquiſiti nunquam retrotrahitur,ſecus eſt in conditione.*

EPITOME.

Obligatione,& hypotheca generali omnium ſuorum bonorum præſentium,& futurorũ à marito uxori pro ſuæ dotis reſtitutione facta, ꝙ uxor, ſeu eius hęredes ad dotis reſtitutionem agentes in re per maritum poſt dictam obligationem acquiſita,etiã ſi prius alteri,non tamẽ ante obligationẽ à marito, ut ſupra, uxori factam obligata, & deinde illi quoq; adiudicata fuiſſet, contra quoſcuuque tertios poſſeſſores, eorumque auctores,& neceſſarios defenſores obtinere debeant,illiſque præferri, hic probatur.

CASVS CONSILII.

CAROLVS *de anno 1475.pro reſtitutione dotis omnia bona ſua præſentia,& futura dominæ Franciſcæ eius vxori obligauit cum pleno pacto precarij.De anno autem 14[..] quidã Bartholomeus emit à quadam domina Vrſolina unam domũ pro certo pretio infra certũ tempus ſoluendo ſub generali bonorũ ſuorũ præſentium,& futurorũ obligatione:quæ domus poſtea de anno 1497.ex cauſa,& titulo permutationis ad manus dicti Caroli peruenit, & que fuit acquiſita,& ab eo poßeſſa,& tenta uſq; ad annum 1501.uel circa. Quo tempore præfata domina Vrſolina contra dictum Carolum poſſeßorem dictæ domus actione hypothecaria egit,vel reuocando pactum precarii illi dictæ domus tenuta data fuit, ſiue ea fuit ipſi in ſolutũ adiudicata pro ſorte,& pro pœnis conuentionibus tanquam de bonis ei per dictum Bartholomæum hypothecatis,quia pretium domus ueluti promiſerat, non ſoluit.Demum de anno 1502.hæc domus ex facto,& contractu prædictæ dominæ Vrſolinæ ad quendam Franciſcum peruenit,qui illam poſtea de anno 1512.uendidit Dominico vltimo nunc poſſeſſori, cõtra quem in præſentia agitur per quandam dominam Helenam filiam, & heredem prædictæ dominæ Franciſcæ, quæ domina Helena ex generali bonorum obligatione facta per Carolum dominæ Franciſcæ cũ pleno pacto precarij in dicta domo reuocauit precarium pro reſtitutione dotis matris ſuæ ex eo, quia illa domus ſemel fuit in bonis dicti Caroli poſt prædictã bonorũ obligationẽ. Quæritur, an ipſa domina Helena de iure cõtra dictũ Dominicũ, eiuſq; auctores, & neceſſarios defenſores obtinere poſſit,& debeat.*

CONSILIVM XLVI.

QVID de iure in hac cauſa ſit cõcludendum viribus ingenii mei exponã. Videtur quod prima fronte dicendum, ꝙ dicta do. Helena ꝯtra ꝑfatũ Dñicũ, ſeu eius auctores non
1 poſſit obtinere,& ĩ primis,qa † reſoluto iure datoris ſeu extincto iure pignorãtis, reſoluiſ ius accipientis l.ex vectigali,ibiq; gl.& ſcribẽ.ff.de pigno.l.ubi aũt §.ſed ſi marcellus.ff.de in diẽ actio.Sed ius Caroli quo ad domũ,de qua agiſ,fuit reſolutũ,& extinctũ p adiudicationẽ in ſolutũ factã dominæ Vrſolinę de dicta domo,& ſic p euictionẽ ſubſequutã,ergo & ius dominę Franciſcę,& conſequenter do. Helenę dicetur extinctũ,& reſolutũ, & ideò ex illo nõ potuit cõtra prædictum Dominicũ agi. Quòd aũt ius Caroli fuerit extinctũ,& reſolutũ, colligitur † ex not.per Bartolum in l.
2 in diem.ff.de aqua plu.arcen.p illum textũ,& per alia iura,quę allegat,ubi voluit, ꝙ quãdo res de neceſſitate ad auctorẽ,ſeu vẽditorẽ reuertitur, ut ĩ caſu d.l.ubi autem.§.ſed marcellus. vel ex facto volũlario debitoris,& hominis ad hoc directè nõ ordinato, ut in caſu d.l.lex vectigali.tunc reſoluitur,& extinguitur ius pignoris,ac oẽ aliud grauamẽ interim p emptorẽ,& debitorẽ in illa re impoſitũ:ſed domus ꝑdicta fuit ad dominã Vrſolinã venditricẽ reuerſa ex neceſſitate, licet ex adiudicatione iudicis inſolutũ.argumẽto l.inter ſtipulantem.§.1.ff.de verb.oblig.uel ſi ex facto voluntario dicti Bartolomęi,videlicet ex eo, qđ nõ ſoluit dñę Vrſolinę, hoc tñ factũ nõ fuit directè ad hoc ordinatũ,ut d.l.lex vectigali. & declarat Barto.in d.

in diem, ergo omne ius interim per dictũ Bartholo-
mæum, & ſucceſſiuè per Carolum eius ſingularẽ ſuc
ceſſorẽ in dicta domo impoſitũ, ſiue ſit ius pignoris,
ſiue aliud ius, & grauamen, debet dici extinctũ, & re-
ſolutũ. ¶ Secũdo ita arguitur, nã † qua ratione auctor
3 meus uincit auctorẽ tuum, eadẽ ratione ego debeo
te uincere, quia plus iuris in alium quis nõ transfert,
quã ipſe habeat. c. nemo poteſt. de reg. iur. in 6. & l. ne
4 mo plus. ff. eod. tit. Nec † debitor plus iuris in credito-
rẽ ſuum, uel ſingularẽ ſucceſſorem reſpectu pignoris
transferre põt, quam ipſe in re pignorata haberet. l. 1.
& per totum. C. de his, qui in prio. cred. & per totum.
C. ſi antiq. cred. l. ſi debitor. C. de diſtra. pigno. & l. 3.
C. de remiſſ. ubi res affecta cum ſuo onere tranſit. Sed
dicta do. Vrſolina uincit, & uincere potuit Carolum
auctorem do. Franciſcæ, & ſic do. Helenæ, ut conſtat
ex proceſſu, & ſententia ꝯ eum lata, quæ in rem iudi-
catam tranſiuit, ergo & Dominicus, qui cauſam à di-
cta do. Vrſolina habuit, debet ipſam do. Franciſcam,
ſeu Helenam eius hæredem uincere. ¶ Tertio facit re
5 gula, † qua dr̃, ſi uinco uincentẽ te, multo magis uin-
co te. l. de acceſſionibus. ff. de diuer. & tẽpo. præſcrip.
& not. in l. fi. C. qui potio. in pigno. hab. Sed ſi do. Vrſo
lina reſpectu dictæ domus ageret contra Dominicũ,
uel ècontra, ipſe Dominicus uinceret, & non do. Vr-
ſolina, quia quẽ de euictione tenet actio, eundẽ agẽ-
tẽ repellit exceptio. l. ſi ob cauſam. cũ ſi. C. de euictio.
& ego etiam debet uincere, ſeu poſſe uincere do. Frã
ciſcam, uel Helenam eius hæredem, ex quo do. Vrſo-
lina potuit uincere, prout uicit dictũ Carolum, à quo
6 do. Frãciſca ius, & cauſam habuit. ¶ Quarto † ad hoc;
ut creditor, uel cauſam ab eo habens agendo hypo-
thecaria poſſit obtinere ꝯ tertium poſſeſſorẽ à prin-
cipali debitore cauſam nõ habente, requiritur, quòd
probet contra illum id, quod ipſe debitor habuiſſet
neceſſe probare, ſi uoluiſſet agere, & ꝯ illum obtine-
re, ut uoluit Ang. Are. in §. item ſeruiana. in 4. caſu.
Inſti. de actio. & ibi Iaſ. & eſt dictum cõmune per tex.
cum gl. in l. ſi ab eo. ff. de pigno. & ita expreſsè uoluit
Bart. in l. rem alienam. ff. de pigno. actio. quare cum
do. Helena agat hypothecaria ad dictam domum cõ-
tra Dominicum tertium poſſeſſorem non habentem
cauſam à dicto Carolo, nec ab eius hęrede, ut clarum
eſt in facto, ad hoc, ut ea poſſit obtinere, neceſſario
debet probare id, quod Carolus debitor probare ne-
ceſſe habuiſſet, ſi uoluiſſet agere, & cõtra dictum Do-
minicum poſſeſſorem obtinere. Sed Carolus nihil po
tuiſſet probare, neq; deducere, propter quod Domi-
nicũ uincere potuiſſet, ſicut nõ potuit deducere, neq;
probare contra do. Vrſolinam, à qua Dominicus ſal-
tem mediatè cauſam habuit, ergo nec do. Franciſca,
ſeu do. Helena eius hæres ſimiliter quicquam poterit
probare, ſeu deducere, propter quod contra Domini
cum poſſit obtinere. ¶ Quinto ad fauorem Domini-
7 ci, ſeu eius auctorum uidetur in terminis facere † do-
ctrina Salice. in l. licet. C. qui potio. in pigno. hab. ibi.
& hæc demonſtro ex deciſione. & in l. idemq́ue. §. ſi
tibi. in fi. uer. ibi confirmo &c. ff. eo. tit. ubi uoluit, ꝙ ſi
ego obligauerim Titio omnia bona mea præſentia,
& futura, deinde Caius dominus cuiuſdam fundi il-
lũ Sempronio obligauerit, & demum Caius illum mi
hi donauerit, ſeu uendiderit, uel in ſolutũ dederit, &
concurrant Titius creditor meus, & Sempronius cre
ditor Caij, debebit Sempronius pręferri, nam licet Sẽ
pronius attentis uerbis, & contractu uideatur poſte-
rior, tamẽ re, & effectu eſt prior, quia obligatio, & hy-
potheca per me facta Titio fuit cõditionalis, ſi & qua
tenus res efficeretur mea, & ſic dr̃ directa in diẽ, quo
res efficeretur mea, & non ante, quia illam antea obli
gare nõ poteram. l. cum res. C. ſi. res alien. pigno. dat.

ſit. cum ſimil. & ante euentum illius conditionis fun-
dus ille fuit purè Sempronio obligatus à Caio tunc il
lius domino. Quæ deciſio caſum noſtrum determi-
nat, quia Carolus prius omnia ſua bona do. Frãciſcæ
obligauerat, poſtea do. Vrſolina uendidit domũ Bar
tholomęo, qui pretium illi infra certum tẽpus ſolue-
re promiſit cũ obligatione omnium bonorũ ſuorũ,
deinde hęc domus ex titulo permutationis ad manus
ipſius Caroli peruenit, ergo quoad dictã domum do.
Vrſolina, & ꝯñr cauſam ab ea habentes debent ipſi
8 do. Franciſcæ, eiusq́; hæredibus præferri. Præterea † ex
quo Carolus obligauit etiam ſua bona futura ipſi do.
Franciſcæ, talis obligatio reſpectu futurorum dr̃ con
ditionalis, ſi mea facta erunt, ut ſupra. argum. d. l. cum
res. l. potior. §. ſi colonus. ff. qui potio. in pigno. hab. l.
rẽ alienã. ff. de pigno. actio. l. ſi fundus. §. aliena. ff. de
pigno. & l. fi. C. quæ res pigno. obli. poſſ. & eſt cõditio
poteſtatiua, ergo non debet attendi tẽpus, quo obli-
gatio uerbalis contracta fuit, ſed tempus, quo res de-
bitoris efficitur, quia cõditio appoſita, ſeu tacitè ſub-
intellecta in hypotheca, & obligatione bonorũ non
retrotrahitur, ſed attenditur tempus, in quo ea adim-
pletur. l. titius. ff. quæ res pigno. obli. poſſ. l. potior. §. ſi
colonus. ff. qui potio. in pigno. hab. & hoc argumẽto
utitur Salic. in locis præallegatis. Rurſus ſi hæc condi
tio, ſi mea facta erunt, ſubintellecta in hypotheca ge-
nerali ad tẽpus ꝯ̃ctus retrotraheretur, hypotheca fin-
geretur ꝯ̃cta de re aliena, & ſic eo tempore, quo res
nõ eſſet debitoris, quod eſt impoſſibile. d. l. cum res.
9 & argum. l. obſeruare. in fi. ff. de offi. proconſ. ubi † ra-
tificatio non retrotrahitur ad tẽpus actus celebrati,
qñ actus fuit eo tẽpore celebratus, quo non potuit ce
lebrari, quia deficeret extremum ad quod, quod de-
bet eſſe poſſibile, ut ibi. Et ex his uideretur Domini-
cus poſſeſſor debere obtinere ꝯ dictã do. Helenã agẽ
tem ꝯ̃ eum ex obligatione, & hypotheca generali per
dictum Carolum do. Franciſcę, ut ſupra, facta. ¶ Qui-
bus tamen non obſtantibus, contrariũ de iure uerius
eſſe arbitror: & pro intelligentia dicendorũ præmit-
10 to, ꝙ † per adiudicationem in ſolutum factam do. Vr
ſolinæ de dicta domo ius pignoris, & hypothecæ ip-
ſius do. Vrſolinæ non dr̃ extinctum, neq; reſolutum,
licet enim per dationẽ in ſolutum creditori factam
extinguat̃ hypotheca, & obligatio fideiuſſoria adeo,
ꝙ ſi res data in ſolutum eſſet euicta, creditor amplius
non poſſet primã actione hypothecaria agere ad bo-
na debitoris, nec ꝯ̃ fideiuſſorẽ, tamen hoc eſt uerum,
qñ res ſimpliciter creditori in ſolutum data fuiſſet, ſe
cus ſi creditor reſeruaſſet ſibi iura ſua in caſu euictio-
nis, quæ de dicta re ſequeretur, nã tunc non extingui-
tur hypotheca, nec ius pignoris, ut uoluit Bart. & alii
in l. ſi quis aliam. ff. de ſolutio. Bart. Bal. Salic. & om-
nes poſt glo. ibi. in l. libera. C. de ſent. & interlo. om.
iud. & ita factũ fuit in caſu noſtro, prout ex ſententia
adiudicationis in ſolutum lata in fauorem dictæ do.
Vrſolinæ apparet. Hoc etiam in terminis uidetur uo-
luiſſe Bal. & melius Salic. poſt gl. in l. 1. per illum text.
C. ſi antiq. credi. in 3. oppoſ. ubi uolunt, ꝙ per dationẽ
in ſolutum factã per iudicem creditori ius pignoris,
& hypothecę penitus non extinguatur, ſed duret, quã
tum ad hoc, ut creditor, ſeu cauſam ab eo habentes
poſſint ſe tueri aduerſus debitorẽ, uel cauſam ab eo
habentes, ad rem illam agentes, & facit tex. not. ibiq́;
Salic. & Bal. in l. ſi potiores. C. de his, qui in prio. credi.
11 ſecundũ Iaco. de Aren. & Cyn. ubi † etiam ſoluto de-
bito creditori durat ius pignoris in habente cauſam
à creditore intantum, ꝙ etiam ſi caderet à poſſeſſio-
ne, agere poſſet hypothecaria, ut in caſu illius tex. iun
ctis not. per Salic. ibi, facitq́; id, quod habetur. in l. ari-
ſto. & in l. potior. §. ſi paratus. l. ſi prior. §. ſimpliciter.

cum

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

cum ſequen.ff.qui potio. in pigno. hab. l. cum prior.
ff.de diſtract. pigno. & in l. 1. & per totum. ff. quibus
mod.pign.uel hyp.ſol.& not.per gl. & Doct. in d. l. 1.
C.de ijs, qui in prio. cred.ubi poſt ſolutionē credito-
ri factā pōt ius pignoris in re pignorata durare, quan-
tū ad hoc, ut ipſe, & cauſam ab eo habentes prætextu
illius iuris ſe tueri, & defendere poſſint ꝯ agentes ad
rē illam aliàs pignoratā, ut in locis, & iuribus ſupra al
legatis, ſed non quantū ad hoc, ut ex eo iure poſſint
regulariter actione hypothecaria ꝯ poſſeſſorē rei pi-
gnoratæ agere, ut colligitur ex dictis ſcribentium in
d.l.ſi quis aliam.& in d.l.libera.cū ſi.ibi allegatis.Nec
aduerſatur, ꝙ per adiudicationē in ſolutū res acquiri
tur illi, cui fuit data in ſolutū.d.l.libera. l.ſi prædium.
C.de euictio.& d.l.1.C.ſi antiq.credi.cum ſi. ergo res
illa non pōt amplius dici hypothecata, & obligata, cū
rei propriæ nullū ſit pignus.l.neque pignus.cum ſi.ff.
de reg.iu. Quia hoc eſt uerum, qñ res eſt, uel facta eſt
mea irreuocabiliter, & incōmutabiliter: ſecus ſi reuo
cabiliter, & cōmutabiliter, qm̄ pignus adhuc durare
poteſt ſaltem quantum ad hoc, ut creditor, cuius eſt
facta res pignorata, uel cauſam ab eo habētes poſſint
ſe ꝯ debitorem agentem, uel ꝯ cauſam ab eo haben-
tes defendere, ut in iuribus ſupra allegatis. Quinim-
mò durat etiam quantum ad hoc, ut creditor, cui res
pignorata, uel alia fuit adiudicata, ſeu cauſam ab eo
habētes poſſint actione hypothecaria agere ad alias
res debitoris in caſu euictionis rei in ſolutū datæ, qñ
iura fuiſſent ipſi creditori in caſu euictionis reſerua-
ta, prout factū fuit in caſu noſtro, & ſupra dixi: & ita
reperio declarare Salic. & Bal. poſt glo. expreſsè in d.
l.1.C.ſi antiq.cred.poſt Iaco.de Aren. & eſt glo. ibiq;
Bar. & Sali.in l.qui à debitore. ff.qui potio. in pigno.
hab. Ex quibus ſequitur, ꝙ in caſu noſtro agi dicatur
de duabus hypothecis ſibi inuicē præferendis. ¶Secū
12 do præmitto, ꝙ †obligatio, ſeu hypotheca generalis
omnium bonorū &c. reſpectu futurorum dr̄ eſſe cō-
ditionalis, uidelicet ſi & quatenus erunt, & efficiētur
ſua, nā quoad bona futura talis obligatio à principio
non ualet, quia de re aliena hypotheca fieri non pōt,
niſi ſub conditione, ſi & quatenus efficiatur debito-
ris. argu.l.ſtichum.ff.de lega. 1. l.cū res. C.ſi res alien.
pigno.dat.ſit, iuncta l.ſi. C.quæ res pign.oblig. poſſ.l.
rem alienā. cum ibi not.ff.de pign.actio. l. ſi fundus.
§.aliena.ff.de pigno. l.potior. §.ſi colonus. ff. qui po-
tio.in pign.hab. & ita clarè uoluit Salic.in d.l.idēque.
13 §.ſi tibi.& in d.l.licet. ¶Tertio præmitto, ꝙ †hæc taci
ta cōditio, ſi, & quatenus res erit mea, nō dr̄ conditio
poteſtatiua, ſed mixta, quia dependet nō ſolū à facto
debitoris, ſed etiam tertij, hoc eſt domini ſimul, argu
mēto.l.id, quod noſtrum.ff.de reg.iur.§.per traditio-
nē.Inſtit.de rerum diuiſio.l.traditio. ff.de acq.rerum
14 domin.& l.traditionibus.ff.de pactis: & † de conditio-
ne mixta, quæ dependet à poteſtate, & facto debito-
ris, ac etiam alterius, qualis eſt conditio: ſi nupſerit,
aliter iudicatur, quàm de cōditione poteſtatiua, quæ
merè à facto implere debētis depēdet, ut eſt tex. ibiq;
Bar. gl.& alii in l.in teſtamento ita.ff.de condi. & de-
mon. ubi Bar.etiam tangit, an conditio ſi dederis, ſi
ſolueris, dicatur poteſtatiua, & concludit, ꝙ non, qa
à mero facto, & poteſtate dantis non dependet, ſed ēt
alterius tertij: & ꝙ hæc conditio, ſi mea, & quatenus
mea erit, non dicatur poteſtatiua, nec de ea iudice-
tur, ut de poteſtatiua, in terminis noſtris colligitur
ex not.per Bar.in d.l.idem. §.ſi tibi.in d.l.licet, ac etiā
in l.is, qui.ff.de iure fiſci. cuius opinio cōmuniter ap-
probatur, ut infra tangā: ſi enim eſſet poteſtatiua me-
rè à facto, & poteſtate debitoris dependens, nō retro-
traheretur ad tēpus cōuentionis factæ. l.titius. ff.quę
res pign.oblig.poſſ.cum ſi.ſed ea retrotrahitur, ut ex-
preſsè uoluit Bart.in locis præallegatis, ergo non
poteſtatiua, argumento.not.per Bart.in l.ſi is, qui
emptore. ff.de uſucap. & d. l.qui balneum. cum ſi.
qui pot.in pig.hab. ¶His præſuppoſitis, modo q
Franciſca, ſeu Helena eius filia, & hæres ſit potior
preferenda ipſi do.Vrſolinæ, & omnibus cauſam a
la habentibus, qualis eſt Dominicus modernus p
ſeſſor dictæ domus, multipliciter demōſtratur, &
15 mo, nam †qñ hypotheca ſiue generalis, ſiue ſpeci
eſt facta ſub conditione non poteſtatiua tacita,
expreſſa, & pendente conditione, eadem bona a
expreſsè, & purè fuerunt hypothecata, euenient
ditione primæ hypothecæ, præfertur ille, cui priu
potheca ſub conditione facta fuit, quia euentus c
tionis retrotrahitur ad tēpus conuentionis, & ob
tionis uerbalis etiam in prȩiudicium ſecundi cred
ris, cui bona illa purè, & expreſsè obligata fuerun
l.qui balneum. in prin.l.potior. in princ. ff.qui po
in pig. hab. Secus ſi eſſet conditio merè poteſtati
quæ à mero facto, & poteſtate debitoris depende
quia tunc non retrotraheretur. d.l. qui balneum.
& d.l.potior.§.ſi colonus.& hæc eſt cōis cōcluſio
nium, ut ibi per Bar.& alios, & per Bart.in d.l.ſi is,
pro emptore. in 5.q.princip. & probatur utrunque
d.l.titius. ibi cū in poteſtate debitoris fuerit poſt c
tionē interpoſitam pecuniam non accipere, eo tē
re obligationē pignoris ꝯctā uideri, quo pecunia n
merata eſt. Pondero illum textum primo, quia exp
sè vult, ꝙ hæc cōditio, ſi pecuniam acceperis, tunc
catur à poteſtate debitoris depēdere, & ſic dicatur
teſtatiua, qñ præceſſit obligatio, & promiſſio de m
tuando, nā tunc de poteſtate debitoris tantū eſt ac
pere pecuniam mutuo, quia creditor cogitur mu
re ex promiſſione præambula, iuxta.l.qui pecuni
ff.ſi cer.pet.& d.l.potior.in princ. Nulla ergo præce
te promiſſione de mutuando nō dicitur eſſe in po
ſtate debitoris, ſeu recipere debentis pecuniā mu
accipere, hoc.n.dependet etiam à facto, & poteſt
creditoris, ac mutuare uolentis. argum. l. 1. ff.de p
ctis.l.ſicut.C.de actio. & obli. & d.l.qui pecuniam
hoc eſt, quod uoluit dicere tex.in d.l.titius.ibi cum
poteſtate fuerit debitoris poſt cautionē interpoſita
pecuniam non accipere, ergo ante cautionē inter
ſitā ſecus eſt. Pondero & ſecundo illum textum, n
conditio illa ibi non retrotrahitur, quia poſt caut
nē interpoſitam fuit in poteſtate debitoris condit
nē adimplere, hoc eſt recipere, & non recipere pec
niā, ut ibi, ergo debebit retrotrahi ad tēpus cōuent
nis, qñ nō eſſet in mera poteſtate debitoris accipere
uel nō accipere pecuniam, ſed ēt eſſet in poteſtate a
terius, uidelicet creditoris, quod quidē eſt in caſu,
quo non p̄ceſſiſſet promiſſio de mutuando, & ſic a
te cautionem interpoſitā, ut ſupra, nā tunc talis cō
tio nō diceretur poteſtatiua, ſed mixta dependens
facto & implere debētis, & alterius: & ita illā l.titiu
vr̄ intelligere Bar.ibi maximè in ſummario, ut loq
tur tā de conditione poteſtatiua, q̄ de nō poteſtati
& ꝙ non retrotrahatur, qñ eſt poteſtatiua, & ſecus
non ſit poteſtatiua, ut ibi per eum: ſed obligatio, & h
potheca generalis facta per Carolum de anno 14
do.Franciſcæ reſpectu bonorum futurorum, & ſic r
ſpectu dictę domus fuit conditionalis, ut ſupra, & in
tali conditione, quæ non dicitur eſſe poteſtatiua, n
à mero facto debitoris dependet, ut ſupra, ergo eiu
adimplementum debebit ad tempus conuentionis
& obligationis uerbalis retrotrahi, etiam poſito,
dicta domus interim pendente conditionę fuiſſet a
teri purè ſpecialiter, uel generaliter obligata per p
dicta: quo ſtante ſequitur, quod domina Franciſca
& cauſam ab eo habens eſt dominæ Vrſolinæ præfe
renda.

16 renda.¶Secundo ꝙ†talis tacita conditio,ſi mea erit,
retrotrahatur ad tempus cõuentionis etiam in præiu
dicium iuris interim alteri acquiſiti, & cõſequenter
non dicatur conditio poteſtatiua,in terminis noſtris
colligitur ex una opinione Bar.in pluribus locis,uide
licet.in d.l.idem.§.ſi tibi. in d.l.licet. in d.l.fin.in prin.
ff.q potio.in pign.hab. & in l.is qui.ff.de iure fiſci poſt
Iaco.de Are.& Oldr.& ſequũtur Bal.in l.aſſiduis.C.q
potio.in pig.Alex.in apoſt.ad Bart.in d.l.idẽ.§.ſi tibi,
& in d.l.is qui,Ang.Areti.& Iaſ.in §. itẽ ſeruiana Inſt.
de actio.Quærit.n. Bar. qd ſi Titius prius Sempronio
obligauerit omnia bona præſentia, & futura,deinde
ſimiliter obligauerit generaliter omnia bona ſua Caio, q̃ vtraq; obligatio dicitur eſſe conditionalis ſub il
la cõditione reſpectu futurorum, ſi & quatenus erũt
facta Titij,vt ſupra,& arg.d.l.ſtichũ.ff. de lega. 1. quis
in re poſtea per Titiũ debitorẽ acquiſita erit potior?
Profectò,ſi in huiuſmodi cõditione attẽderetur tem
pus,quo adimpletur,& ſic tẽpus,quo res efficitur de-
bitoris,neuter præferretur,ſed ambo ſimul admitte-
rentur,uel melior eſſet ꝯditio poſſidẽtis.iuxta tex. cũ
ibi not.in l.ſi debitor.ff.de pign. nã tempore, quo res
fuit debitoris effecta, utriq; iam erat facta obligatio:
& hoc aliqui tenuerũt. Si aũt ſolũ cõſideraretur tem-
pus,quo conuentio,& obligatio verbalis facta fuit.Sẽ
pronius deberet Caio præferri, quia ipſi prius bona
fuerũt obligata.Tandem Bart.in locis p̃allegatis,quẽ
doct.cõmuniter ſequũtur,concludit,Semproniũ pr̨
ferri,quia prius ſibi,quã Caio bona fuerunt hypothe-
cata,& ſic clarè innuit,nõ attendi tempus, quo bona
efficiãtur ſua,& ſic tempus, quo cõditio adimpletur,
ſed tempus conuentionis factæ,& cõſequenter euen
tum cõditionis ad tempus cõtractæ obligationis re-
trotrahi.¶Tertio ſic moueor quãuis conditio illa eſ-
ſet poteſtatiua, & regulariter non deberet retrotra-
17 hi,ut ſupra,tamen†hoc fallit,quãdo cõditio poteſta-
tiua eſſet apposita in obligatione, & hypotheca facta
per maritum uxori pro reſtitutione dotis, nam fauo-
re dotis cõditio poteſtatiua retrotrahitur ad tempus
conuentiouis etiam in præiudicium tertii,cui,pendẽ
te ꝯditione,eadẽ bona fuiſſent obligata.l.j.ubi caſus.
ff.qui potio.in pign.hab.de conditione.n.poteſtatiua
fauore dotis iudicatur,ut de caſuali,ſeu mixta quoad
caſum noſtrũ,vt ibi,& ita ꝑ illum tex.vult,& declarat
Bal.nouellus in tract.de dote.in 8.parte in 23.priuile-
gio,& dicit hoc uoluiſſe Cynum, & ita etiam vult Sa-
lice.poſt gl.ibi in l.cũ tibi.C.qui potio.in pigno. hab.
ſed Carolus fecit hypothecã dominæ Franciſcæ pro
reſtitutione dotis, ergo &c. Et quãuis aliqui dicãt, ꝙ
in caſu.d.l.1.cõditio,quæ in alijs perſonis eſt poteſta-
tiua,in hypotheca dotis reſtituẽdę per maritũ facta di
citur nõ poteſtatiua,& ideò nil mirũ,ſi retrotrahitur,
quoniã nõ dependet merè à poteſtate mariti dotem
non accipere,nã ſaltẽ cauſatiuè,ut poſſit onera matri
monii ſubſtinere,& ne interim mulier conſtante ma
trimonio,ſit indotata, & à marito negligatur iuxta.l.
fi.C.ad uelleia.maritus commodè, uel de iure nõ po
teſt dotẽ nõ accipere,tamẽ dicit Bal.in loco præalle-
18 gato hoc non debere obſtare, quia† de iure maritus,
cui dos fuit promiſſa etiã ab alio pro muliere, poteſt
nolle dotẽ accipere,& velle onera matrimonij abſq;
dote ſubſtinere,& ſic facere, ꝙ interim cõſtante ma-
trimonio ſit ſine dote.l. ſi ſocer.§. lucius.l. nupta. §.1.
& l.ſi marito.§.1.ff.ſol.matr.vbi maritus poteſt facere
pactũ de nõ petendo dotẽ,nec poteſt inuitus cogi do
tem recipere,cũ poſſit fauori ſuo renunciare,& uelle
onera matrimonij abſq; dote ſubſtinere, nec mulier
ob hoc poterit conqueri, aut erit à marito negligen-
da,erit.n.marito imputandũ,qa noluit dotem accipe
re. argu.d.l.fin. C. ad uelleia. cum ſimilibus proximè

19 allegatis.¶Quarto prædicta ſuadentur,nã †ſi fauore
dotis,illa conditio, quæ ſui natura, & regulariter eſt,
quoad alias perſonas poteſtatiua, efficitur non pote-
ſtatiua, ut eius euentus poſſit ad tempus conuentio-
nis retrotrahi. d. l. 1. & fatentur omnes ſecundũ aliũ
intellectum illius tex.ergo & hoc dicendum eſt in cõ
ditione illa,ſi mea facta erunt, apposita in hypotheca
facta pro reſtitutione dotis, ut retrotrahatur ad tem-
pus conuentionis,cum ſui natura talis conditio non
dicatur eſſe poteſtatiua, ut ſupra. ¶Vltimo conſide-
20 ro,ꝙ † in generali bonorum obligatione non com-
prehenditur res acquiſita debitori ex cõtractu,in quo
facta fuit,& cuius rei occaſione facta fuit obligatio,&
hypotheca, ut ſi à te pecuniã mutuo recepiſſem, quã
tibi promiſi reſtituere ſub generali bonorum hypo-
theca,& obligatione,nam in hac obligatione genera
li pecunia illa mutuata non cõprehendetur,ut eſt ca-
ſus ſingularis ſecũdum Rom.in ſingul.623.incip.Ac-
cipio à te,in l.cũ tabernã.§.fin.ibi ab alio &c. ff.de pi-
gno.& iudicio meo de hoc videtur text.ad literã, illũ
ſanè intelligẽdo.in l.ſed, & quod ff. de pigno. iunctis
præcedẽtibus,nec poteſt ille tex.aliter intelligi,nõ.n.
poteſt intelligi de bonis,quæ habuit debitor, & tem-
pore obligationis factæ,& ante,quia talia bona abſq;
dubio in obligatione generali comprehendũtur.l. fi.
C.quæ res pigno.oblig.poſſ.nec etiam de bonis, quæ
debitor tempore cõuentionis, & obligationis factæ
habuit,& acquiſiuit ab alia pſona,q̃ à creditore, quo-
niam & illa magis in obligatione generali compre-
henduntur,ut eſt caſus. in d.l.cũ tabernam.in fi. & ibi
Bal.iunctis not.per Rom.in loco p̃allegato, ergo ne-
ceſſariò tex. ille in d.l. ſed & qđ dẽt intelligi de iis bo-
nis,quæ eo tempore,quo paciſcebatur, habuit in bo-
nis,hoc eſt ab ipſo creditore acquiſiuit. Ex quibus ſe-
quitur ꝙ domus,de qua agitur, non debuit compre-
hẽdi in generali bonorũ obligatione factæ dictæ do.
Vrſolinæ,ſeu eius auctricib. per dictũ Bartholomæũ,
ergo Vrſolina ad illã de iure actione hypothecaria
agere non potuit,nec quoad hanc domum Vrſolina
dici potuit hẽre meliora, & potiora iura reſpectu hy-
pothecæ,quam dicta do.Franciſca,cui,non poteſt ne
gari, quin dicta domus fuerit hypothecata. Et quãuis
illa fuerit inſolutũ adiudicata ipſi do.Vrſolinæ agen
ti contra dictum Carolum, qui non oppoſuit id, qđ
ſupra dictum eſt, tamẽ hoc non debet do. Franciſcæ,
vel eius hæredi obeſſe. argum. l. Claudius. ff. qui po-
tio.in pigno.hab. & quia res inter alios acta &c. Neq;
huic fundamẽto aduerſantur not. per Bar.in l.empro
rem.C.loca. & per Ioan. de Imola.in l.ſi filio in fin.ff.
21 ſolu. matri.vbi † ſi locator cõductori promiſit ſub ge
nerali ſuorum bonorũ obligatione nõ facere aliquẽ
actum,ſeu cõtractum in præiudiciũ locationis factæ,
& locator poſtea rem locatam uendiderit, poteſt cõ-
ductor eã retinere, tanquam ſibi ex generali obliga-
tione fuerit hypothecata, & ſic comprehenditur etiã
res,cuius occaſione hypotheca facta fuit, quia poſito
illud eſſe verum,tñ dico hoc eſſe,quia ante,& poſt cõ
tractum, ac etiã tempore cõtractus ea res erat illius,
qui obligauit, & hypothecauit: Item in eo caſu res,
cuius occaſione facta fuit hypotheca,non acquiritur
debitori,& hypothecanti ex illomet contractu,& eo
dem tempore, quo obligatio facta fuit, quod ſecus
contingit in caſu noſtro.argumento.l.contractus.&
ibi Bar.C. de fid. inſtru. iuncta d.l. ſed & quod, & d.l.
22 cum tabernam.in fin.Præterea & melius† cõductori
nõ licet rẽ cõductã loco pignoris, & hypothecæ reti
nere,niſi ea expreſſè,& ſpecialr fuerit ꝑ locatorẽ hy-
pothecata, nec ſufficit gñalis bonorũ obligatio, ut
eſt cõis ꝯcluſio doctorũ,reiecta alia opinione.in d.l.
ſi filio.§.fi.vt ibi ꝑ Bar.& clarius ꝑ Alex.& alios com-
muni-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

muniter,& p Ioãnē de Imo. & Rom. in l.qui abſenti.
§.1.ff.de acquiren.poſſeſſ.& hæc optimè faciũt,p hoc
vltimo fundamēto.¶Et quãuis ex p̄miſſis aperta col-
ligi poſſit reſponſio ad fundamēta in cõtrariũ facta,
tamē ut de veritate, & iuſtitia dictæ dominæ Helenæ
clarius cõſtet unicuiq; ſpecialiter reſpondebo: & in
primis non obſtat,ꝙ reſoluto iure pignorãtis reſolui
tur etiã ius acceptoris,per ea,quæ ſupra in primo fun
23 damēto adducta fuerũt,quia negatur,ꝙ† ex adiudica
tione in ſolutum facta dominæ Vrſolinæ dicatur ex-
tinctũ ius Caroli, & cõſequenter ius hypothecæ quo
ad dictã domũ taliter, ꝙ hoc habeat præiudicare hy-
pothecæ dictæ dominæ Franciſcæ, quoniã & ſi Caro-
lus de facto ſuccubuit, de iure tamē nõ ſuccubuit, po
terat.n.opponere de nõ iure dominæ Vrſolinæ p ea,
q̃ ſupra dicta ſunt in vltimo fundamēto facto ad fauo
rem dominæ Frãciſcæ, ſiue dominæ Helenæ: & ideò
hoc nõ debuit, neq; debet dominæ Franciſcæ, ſiue He
lenæ præiudicare, quia ex alia cã, & ratione ſuperue-
nienti ius Caroli fuit extinctum. arg.d.l. Claudius. &
quia res inter alios iudicata aliis nõ nocet.C.res inter
alios acta.& arg.d.l. ſi p̄diũ.C.de euictio. ubi p adiudi
cationē certæ rei in ſolutũ ius pignoris alteri prius fa
ctum nõ reſoluitur; ſed dicta domus ante, q̃ fuiſſet do
minæ Vrſolinę adiudicata, fuit per Carolum dominę
Franciſcæ pignorata, & obligata, & añ adiudicationē
fuit in bonis Caroli, ut clarũ eſt in facto, ergo p talem
adiudicationē ius hypothecæ dominæ Frãciſcæ non
poteſt dici extinctum, & tãto magis hoc uerum eſt,
præſupponendo, ꝙ dicta domus uerbis, re, & effectu
prius fuerit dominæ Frãciſcæ obligata, & hypotheca
ta, quã dominę Vrſolinæ, poſito, ꝙ illi etiã dicatur hy
pothecata, tũ fauore dotis, qui operat̃, ut cõditio etiã
poteſtatiua ad tēpus conuentionis retrotrahitur. per
d.l. .& clarius ſupra dixi, tũ quia conditio illa, ſi mea
erũt, tacitè in generali bonorum obligatione ſubin-
tellecta ad tempus conuentionis retrotrahitur, & ſic
quoad contrahendam hypothecam nõ conſideratur
tempus, quo res efficitur debitoris, ſed tempus cõtra
ctæ conuentionis, ueluti clarè colligitur ex deciſione
Bart.& communis opinionis.in d.l.idē.& in d.l.licet.
cum aliis ſupra allegatis, tum etiã quia talis tacita cõ
ditio non dicitur poteſtatiua, & ſic eſt talis, quæ ſecun
dum naturã ſuã, & regulariter retrotrahitur, ut ſupra
probatũ fuit. Secundo reſpondetur, ꝙ† reſoluto iure
24 datoris, reſoluitur ius acceptoris, quando ius datoris
fuit ex neceſſitate reſolutum, ſecus, ſi ex uoluntate il
lius, ut eſt tex.ibiq; Bar. clarè in l. ſi res, cum prin.l.ſe-
quen. ff. quibus mod.pig. uel hyp.ſol.l. bouem. §.pi-
gnus, & ibi glo.ff.de ædil.edic. Sed per adiudicationē
de dicta domo in ſolutum factã dominæ Vrſolinę re
ſolutum fuit ius Caroli nõ ex neceſſitate, ſed ex uolũ
tate Caroli, & ex facto ſuo uoluntario ad hoc ordina
25 to, ergo &c. Nã† in poteſtate Caroli, contra quē hypo
thecaria agebatur, fuit uel offerre id, qđ dominæ Vr-
ſolinæ debebatur, uel dictã domũ, ad quã agebatur, re
ſtituere, ut probatur.in l.paulus. in fi.ff. quib.mod.pi-
gn.uel hyp.ſol.& eſt tex.clarus in l.ſi fundus. §. in uen
dicatione.& ibi Bart.ff.de pigno.& in l. mulier. ibiq;
etiam Bar.ff.qui potio in pig.hab. Ergo non de neceſ
ſitate, ſed ex uoluntate Caroli eius ius dicitur in dicta
domo reſolutum per ea, quæ ferè in terminis uoluit
Bart. in d.l. in diem.ibi in uerſi. ſed quid ſi ideò, & in
d.l.ſi res, ac ēt in l.4.§. ſed & marcellus. ff. de in diem
adiect.& Ioan. And.in addi. ad Spec. in rub. de ſolut.
Ex quibus uerbis Bart. manifeſtè perpenditur, ꝙ quã-
do eſt in arbitrio illius, contra quem agitur, reſtitue-
re rē, uel offerre id, quod agēti debetur, & res ad acto
rem pueniat, quia ſibi fuerit adiudicata, res illa dicit
ad eũ de volũtate, & non de neceſſitate pueniſſe. Præ-

26 terea & tertio aliter demonſtro, ꝙ †per adiudica[tio]
nē in ſolutum factam do. Vrſolinæ non dicatur ex[tin]
ctũ, nec reſolutum ius pignoris, & hypothecæ di[ctæ]
domus in perſona do. Franciſcæ, qm̃ quando res u[en]
dita, uel aliter trãſlata ad uenditorē, ſeu actorem [re]
uertitur ex facto uoluntario debitoris, & poſſeſſo[ris]
directè ad hoc ordinato, tunc ius pignoris de dict[a re]
interim per debitorē, & poſſeſſorem factum ante[quam]
res ad auctorē reuerteretur, non extinguitur, nec [re]
ſoluitur, ſed durat: ſecus ſi ex neceſſitate reuerte[retur]
ut ex pacto præambulo. uel ex præciſa iuris diſpo[ſitio]
ne, ut in caſu. d.l.ubi aũt, alias eſt.l.4. §.ſed & mar[cel]
lus.ff.de in diem adiectio, uel res ad auctorē reue[rte]
retur ex facto voluntario nõ directè ad hoc ordin[ato]
vt in caſu.l.lex vectigali.cũ ibi not.ff. de pig.& de[cla]
rat Bart.in d.l.in diem. cuius doctrina eſt approba[ta]
ſed domus, de qua agitur, fuit reuerſa ad domina[m Vr]
ſolina venditricē ex facto uolũtario dicti Caroli,
Bartholomæi directè ad hoc ordinato, ergo pig[nus]
interim in dicta domo conſtitutum dominæ Fran[ci]
ſcæ ante, q̃ ea reuerteretur, nõ dicetur p talē adiud[ica]
27 tionem extinctum, neq; reſolutũ: nam † adiudica[tio]
in ſolutum facta etiam per iudicem ex eo, quia de[bi]
tor nõ ſoluit, dicitur factum uoluntariũ debitoris
partis, & in hoc factum iudicis cenſetur factũ par[tis]
l.ſi ob cauſam.& ibi Bal.Salic. & oẽs. C.de euictio
in terminis noſtris hoc voluit Sali.poſt Bal.in d.l.
ſi anti.cred.& tale factũ dicitur directè ad hoc ordi[na]
tum, uidelicet ad rem acquirendã, & transferenda[m]
d.l.ſi prædiũ, & d.l.libera.ergo &c. Præterea ex quo
arbitrio Caroli fuit, uel offerre id, quod debebatur
minæ Vrſolinæ agēti, uel illi rem reſtituere, ſequi[tur]
quòd ex adiudicatione in ſolutũ illi facta domus
citur ad eam pueniſſe facto uolũtario directè ad h[oc]
ordinato, & nõ ex neceſſitate ad tradita per Bar.in
l.in diē uerſi.ſed qđ cũ ſimilibus p̄allegatis, & ſupr[a di]
xi. Et ꝙ per adiudicationē in ſolutũ factã creditori
dicatur extinctũ ius Caroli, probatur expreſsè per
in d.l.1.C.ſi ant.cred.quã uideas.¶Non obſtat ſec[un]
dum fundamentum, ꝙ qua ratione auctor meus p[oteſt]
uincere auctorē tuum, eadem ratione ego te uinc[ere]
28 poſſum, quia †hoc eſt uerum, qñ auctor meus po[teſt]
uincere auctorem tuum, ac etiam te: & ita propriè
quitur tex.in d.l.1. & per totum. C.ſi anti.cred.& p[er]
totum.C.de ijs, qui in prior.locum ſucced.& ibi B[al.]
glo.& Sal. & Bar.in l.ariſto.ff.qui potio. in pign.ha[b.]
Secus ſi auctor meus poſſet ſolum uincere auctor[em]
tuum, & nõ te ob diuerſitatē rationis, ut in ſimili pro
batur per d.l. claudius.ibiq; Sali.& ſtatim dicã: & ho[c]
29 etiam probari põt, nã †ſecundus creditor poteſt ui[n]
cere priorē creditorem offerendo ei, quod debet[ur]
l.1.C.qui potio. in pign.hab. & l.potior. in fi.ff.co.
& tñ ſucceſſor ſecundi creditoris, uel ipſe creditor
põt ſic uincere ſingularem ſucceſſorem primi cre[di]
toris illi offerendo, prout habetur. in l.cũ prior.ff.
diſtract.pign.in l.1.in 1.reſpõ.& l.2.cum ſi.ibi alle[ga]
tis.C.ſi antiq.cred. & ſic illud argumētũ nõ cõclud[it.]
Secundo reſpondetur, ꝙ & ſi de facto, tñ de iure
Vrſolina nõ potuit Carolum poſſeſſorem domus
cere, qm̃ ipſa in illa domo de iure ius pignoris, & hy
pothecę non habebat, ueluti ſupra latius dictum
ergo ſententia lata in eius fauorem contra Carol[um]
de facto non potuit do. Franciſcæ præiudicare, q[uia]
res inter alios acta, ut per totũ. C. res inter alios a[cta.]
30 Tertio aſſumptum illud procedit, † qñ eadem ra[tio]
uincendi in utroq; militat, uidelicet tam in te, qu[am]
in auctore tuo, & ita loquuntur iura ſuperius ad h[oc]
allegata: ſecus ſi alia, & diuerſa ratio in te, quam i[n]
auctore tuo militaret, quia ex diuerſitate rationis
uerſum ius ſtatuitur. l.à titio. ff.de verbo. obliga. &
illud

illud. cum ibi not.ff.ad l. aquiliam. nã ſi diuerſa ratio
defenſionis in te militaret, non ſequiẽ, ꝙ ego poſſim
te uincere, quãuis auctor meus poſſet uincere aucto-
rẽ tuũ, ut colligitur ex inferius dicendis in reſponſio-
ne ſequentis ꝯrij, & ex ijs, quę ſupra dixi in alia prima
reſponſione. Sed in caſu noſtro alia, & diuerſa defen-
ſionis ratio militat in do. Franciſca, quæ non milita-
bat in Carolo, quia do. Frãciſca quoad domũ, de qua
agitur, priorẽ, ac potiorẽ hypothecam, & potẽtius ius
habere dicebaẽ, q̃ haberet do. Vrſolina, ſeu illius au-
ctores, tũ fauore dotis, tum etiam quia cõditio illa, ſi
mea facta erit, ſubintellecta in hypotheca facta do.
Franciſcæ erat cõditio nõ poteſtatiua, & talis, ꝙ eius
euentus ad tempus ꝯctus celebrati retrotrahebatur,
ut ſupra plenius fuit probatũ: quæ rationes ceſſabant
in Carolo auctore dictæ do. Franciſcæ, ergo &c. ¶ Nõ
obſtat tertium fundamẽtum, ꝙ ſi unico uincentẽ te,
multo magis uinco te. d.l. de acceſſionibus. cũ ſi. qm̃
1 hęc eſt materia ualde brochardica, † neq; hoc eſt ſem
per uerum, ut dicit gl. magna. in l. aſſiduis. C. qui pot.
in pig. hab. & maximè qñ non eſt eadẽ ratio uincendi
te, quæ eſt uincendi illum, qui uincit te, ut eſt caſus.
ibiq; Saly. expreſsè. in d.l. Claudius. & melius declarat
ipſe Salic. in auth. quo iure in fina. verb. C. qui pot. in
pig. hab. dicens, dictã regulam non procedere, qñ ra-
tiones uictoriæ ſunt diuerſæ propter potentias uali-
diores, ſeu iura ualidiora concomitantia, uel adhærẽ
tia uni, & nõ alij: quæ uerba nobis optimè inſeruiunt.
At in Dominico non militat eadem ratio uincendi
do. Franciſcam, ſeu Carolum eius auctorem, & uin-
cendi do. Vrſolinam, ſed diuerſa. Dominicus enim
uincere poterat do. Vrſolinã, quia ab ea ex iuſtis cau-
ſis, & titulis poſſidebat, & quem de euictione tenet
actio, eundem agentẽ repellit exceptio. l. ob cauſam.
ibiq; not. C. de euict. quæ ratio ceſſaret, ſi Dominicus
uellet uincere do. Franciſcam, ſeu Helenam eius hæ-
redem, à qua non habuit titulum, nec cauſam poſſi-
dendi: & ideò cum ſint diuerſi caſus, & diuerſæ ratio-
nes uictoriæ, nõ ſequitur, ſi uinco uincentẽ te, multo
magis uinco te, ut uolunt Bar. Sali. & omnes alii in d.
l. Claudius per illum text. & per Cyn. in auth. licet. C.
de natura. lib. & in d. auth. quo iure. Pręterea negatur,
ꝙ do. Vrſolina de iure potuerit uincere tam Carolũ,
quãuis illum de facto uicerit, ut ſupra dictum fuit, q̃
etiam do. Franciſcam diuerſis reſpectibus, & rationi-
bus, de quibus ſupra pleniſſimè dictũ fuit. ¶ Non ad-
uerſatur etiam quartum fundamentũ factum per do-
ctrinam Angeli. in d. §. item ſeruiana. in quarto caſu.
ibiq; Doct. cõmuniter. & Bart. in d.l. rem alienam. ff.
de pign. act. qm̃ facile tolli poteſt, & primò fateor, ꝙ
2 † ad hoc, ut quis in hypothecaria obtineat, tenetur ꝯ
poſſeſſorem rei probare illud, quod debuiſſet proba-
re debitor, qui pignorauit, ſi uoluiſſet agere ꝯ tertiũ
poſſeſſorem cauſam ab eo non habentẽ, uidelicet di-
rectũ dominium, uel utile, uel quaſi dominiũ. Et ita
propriè loquuntur Doct. per Bar. in d.l. rem alienam,
ac etiam in l. cum res. & ibi Bal. & Sali. C. ſi alien. res
pig. data ſit. in d. §. item ſeruiana. & in l. ab eo. ibique
gl. ff. de pig. Nec Doct. in locis præallegatis requirũt,
ꝙ creditor agens hypothecaria teneatur probare de-
bitorem pignorantem habuiſſe tale ius, quo median
te debitor potuiſſet rem pignoratã uendicare ab eo-
dem poſſeſſore, ꝯ quem creditor agit, ſed ſolum re-
quirunt, ꝙ creditor debeat probare debitorẽ habuiſ-
ſe tale ius, quo potuiſſet generaliter à poſſeſſore cau-
ſam ab eo non habẽte uendicare. Vel ſecundo dictũ
Angeli. & Doct. communiter ita ſimpliciter intelle-
ctum procedit, qñ eadem ratio defenſionis, & nõ ma
ior militaret in creditore agente hypothecaria, q̃ in
debitore pignorante, nec aliquo ſpeciali fauore po-
tentius ius circa rem pignoratam reperiretur in cre-
ditore, quàm in debitore, ſecus ſi alia, & maior ratio
defenſionis concurreret in creditore, prout re uera
maior, & diuerſa ratio concurrit in do. Franciſca cre-
ditrice, quàm in Carolo debitore tum ob ſpecialem
dotis fauorem, tunc etiam attenta natura cõditionis
non poteſtatiuæ, ut dictũ fuit. & argum. not. per Sali.
in d. l. Claudius. Tertio & fortius prædictum aſſum-
ptum, & prædicta doctrina Ang. in d. §. item ſeruiana.
& glo. in d.l. ab eo procedit in ſpeciali hypotheca pu-
rè contracta, ut quia fuiſſet certa res ſpecialiter purè
hypothecata, ſecus eſt in generali bonorum hypothe
ca, quæ ſub conditione prædicta facta dicitur, uel in
ſpeciali facta ſub conditione, ſi res mea efficietur, q̃a
tunc non requiritur, quòd fiat talis probatio, ſed ſuf-
ficit creditorem probare rem ſemel, & quandocunq;
fuiſſe in bonis debitoris per tex. in l. fi. C. quæ res pig.
obligari poſſ. ita declarat, & limitat Bart. in d. l. rem
alienam, & Bald. in d.l. cum res. Adde, ꝙ Carolus de-
bitor, qui hypothecauit, potuit probare, & de iure cõ
tra do. Vrſolinam, & conſequẽter contra Dominicũ
opponere tale quid, propter quod contra illam, ſeu il
lum obtinere, & tales excludere potuiſſet, ut colligi-
tur ex ijs, quæ ſupra in ultimo fundamento ad fauo-
rem do. Franciſcæ, ſeu do. Helenæ facto dicta fuerũt.
¶ Vltimo ſupereſt reſpõdendum doctrinæ Sali. in d.
l. idẽ. §. ſi tibi. & in l. licet, quæ multum aduerſari vr̃, &
33 in primis dico † ipſum non probare per aliquam legẽ
illã ſuam deciſionem. arg. l. illam. C. de colla. eiusque
auctoritas, quãuis ſit probabilis, nõ tamen eſt neceſſa
ria ad tradita per Ioã. Andr. & Abb. in c. 2. de reſcr. &
per Bart. in l. prolatam. C. de ſent. & interloq. omniũ
iudicũ. Secũdo illa deciſio videtur eſſe uera, præſup-
ponendo opinionẽ Bart. in locis præallegatis in quę-
ſtione principaliter ibi à Salic. examinata eſſe falſam.
Sed opinio Bar. eſt ueriſſima, & cõis, ut tetigi ſupra in
ſecundo fundamento, ergo &c. Tertio poſito, deciſio
nem illam Sali. in ſe ueram eſſe, tamen ea regulariter
procedit, quoniã cõditio, quæ eſt in generali bonorũ
obligatione, ad tempus conuentionis factę trahi non
poteſt, tum quia eſt poteſtatiua. d.l. titius cum ſi. tum
etiam quia retrotraheretur ad tempus, quo debitor
non erat dominus, quod eſt impoſſibile, quia extre-
mũ ad q̃d eſt inhabile. arg. l. obſeruare. in fi. ff. de offi.
proconſul. & ibi gl. Sed ſpeciali fauore dotis ſecus di
cendũ eſt, quoniam, ut ſupra concluſum fuit, cõditio
etiam poteſtatiua fauore dotis retrotrahitur etiam in
præiudicium tertii. d.l. 1. ff. qui pot. in pig. habean. &
hæc reſponſio procedit, tenendo, quòd illa cõditio,
ſi mea erit, quę tacitè ineſt, ſit poteſtatiua, ſed contra-
rium eſt uerius, ut probatum fuit, ergo regulariter e-
ius euentus ad tempus conuentionis factæ retrotra-
hi debebit. Et ad id, quod dicit Sali. quòd ſi retrotrahe
retur, extremum ad quod eſſet inhabile, & impoſſibi
34 le, dicas, ꝙ licet † fictio tranſlatiua extremũ à quo ha-
bile eſſentialiter requirat, ut probatur in terminis no
ſtris. in d.l. qui balneum. §. titia. ff. qui potio. in pign.
habean. tamen non requirit extremum ad quod eſſe
ita habile, ſed ſufficit eſſe habile potentialiter, & ſe-
cundum poſſibilitatem naturalem, ut optimè decla-
rat Bart. in oppoſi. ac etiam in col. 17. in d.l. ſi is, qui
pro emptore. Sed tempore contractus, & conuentio-
nis factæ in caſu noſtro domus, de qua agitur, erat in
rerũ natura, & in cõmercio hominum, & dictus Caro
lus erat capax, & ideò licet Carolus tũc nõ eſſet eſſen
tialiter dominus, tamen ſecũdum poſſibilitatem na-
turalem eſſe poterat, ergo fictio procedere potuit, ut
euentus illius conditionis quoad dictam domum re
trotraheretur ad tempus illud conuentionis, quicq̃d
uelit Sali. in locis pręallegatis. Nec aduerſatur. d.l. ob-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

35 ſeruare. in fi. quia loquitur in ratihabitione, † quæ re non integra, & in præiudicium iuris alteri iã acquiſiti nunquam retrotrahitur. Bart. in d. l. res aliena. ff. de pig. act. Sed aliud eſt in conditione, quæ retrotrahitur etiam re non integra, & in præiudicium iuris alteri iam quæſiti. d. l. potior. in princ. & in l. 1. ff. qui pot. in pig. hab. l. tutius. ff. quæ res pig. oblig. poſſ. & habetur per Bar. in d. l. ſi is, qui pro emptore. Vel vltimo dici poteſt, ꝙ deciſio Sali. locum habet, quãdo utrique, & ſic duobus eadem res diuerſo tempore ſaltem per generalem bonorum obligationem eſſet hypotheca ta, & ita ipſe præſupponit. In caſu autem noſtro domus, de qua agitur, dumtaxat dicitur per Carolũ do. Franciſcæ hypothecata mediante generali hypotheca, & non do. Vrſolinæ per hypothecam generalem ipſi à Bartholomæo factam, ut ex prædictis conſtat: ergo deciſio illa nihil ad propoſitum noſtrum facit. Ex quibus omnibus concludo ſecundam quoque ſen tentiam ferendam eſſe ad fauorem dictæ do. Helenæ filiæ, & hæredis do. Franciſcæ, ſicuti prima lata fuit, cum ex prædictis de iuſtitia ipſius do. Helenæ ſatis manifeſtè appareat. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Veſtes ad uſum ſolum mulieris deſtinatæ, & quibus vxor vtitur in dubio ipſius uxoris eſſe præſumuntur.*

2 *Bona, quæ uxor poſſidet, & quibus ipſa vtitur, an, & quando uxoris, & quando mariti eſſe in dubio præſumantur.*

3 *Bona uxoris pro debito mariti capi, & pignorari nequeunt, & an, & quando uxor illa eſſe ſua probare debeat, & quando ſua eſſe præſumantur.*

4 *Veſtes ad uſum uxoris deſtinatæ, & quibus illa utitur inductæ, & illatæ in rem conductam non dicuntur pro penſione tacitè obligatæ.*

5 *Maritus bona uxoris etiam expreſſè non poteſt obligare.*

6 *Pignoratio, & immiſſio, quæ fit pro exequutione, non poteſt fieri in rebus alterius, quam condennati, ſiue ſint alterius quoad proprietatem, & poſſeſſionem, ſiue quoad proprietatem tantum, ſiue quoad poſſeſſionem tantum.*

7 *Dotis non numeratæ exceptio, quando dos eſt confeſſata, poteſt opponi non ſolum à marito, & eius hæredibus, ſed etiam à creditoribus.*

8 *Maximè, quando confeſſio dotis receptæ animo donandi uxori, uel in fraudem creditorum facta appareret.*

9 *Et quando ea amplius nec à marito, eiuſque hæredibus, nec à creditoribus poſſit opponi.*

10 *Dotis receptæ confeſſio nec animo donandi, nec in fraudem creditorum in dubio facta præſumitur, niſi probetur, maximè quando facta eſſet ante, quàm creditores crearentur.*

11 *Idem ſi poſt eam tempus decem, uel uiginti annorum fluxiſſet.*

12 *Dotis receptæ confeſſio, quando ſub ſpe futuræ numerationis tam reſpectu mariti, quàm reſpectu creditorum facta non præſumatur.*

13 *In contractibus quoad formam, & ſolemnitatem eorum, & quo ad modum illos conficiendi attenditur conſuetudo loci, in quo contractus celebratur, etiam ſi ſecundum illam conſuetudinem nunquam fuerit iudicatum, & quomodo ea probetur.*

14 *Ad emphyteoſim eccleſiæ, & ad feudum fœminæ regulariter non admittuntur, niſi contraria extaret loci conſuetudo.*

15 *Dotis inſtrumentum non ſimpliciter confeſſionatum, ſed potius quietationis, & liberationis promiſſionis dotis prius factæ dicitur, quando maritus ſponte fuit contentus, & confeſſus ſe habuiſſe, & recepiſſe centum in dotem, & nomine dotis, pro quibus rogauit chartam liberationis uxori ſuæ, & omnibus alijs, qui aliquid pro dicta dote promiſiſſent.*

16 *Contentum ſe uocans non dicitur ſimpliciter fuiſſe confeſſus ſub ſpe futuræ numerationis, ſed ſibi fuiſſe ſolutum.*

17 *Obligatio, & promiſſio ſolutionem, ac liberationem præcedunt.*

18 *Doti confeſſatæ nec exceptionem non numeratæ dotis, nec quicquam aliud ad illius reſtitutionem impediendam opponi poteſt, quando promiſſio, & obligatio dotis illius confeſ[...] præceſſiſſet.*

19 *Dos confeſſata præſumitur marito numerata, & actual[...]ta, quando poſt confeſſionem, & matrimonium contr[...] maritus diu uxori alimenta neceſſaria præſtitit.*

EPITOME.

Vestes ad uſum uxoris deſtinatæ, & quibu[s]
pro uſu ſolo ſuæ perſonæ utebatur, à creditorib[us]
riti pro illius debito non poſſunt capi, nec pign[...]

Mulier ex inſtrumento dotis confeſſatæ cred[...]
bus mariti ratione hypothecæ præfertur, nec ei[...]
ſis creditoribus exceptio dotis non numeratæ [...]
ni poteſt, quando à die contracti matrimonii, & [...]
feſſionis factæ non ſolum decem, ſed etiam ui[...]
anni effluxerunt, uel quando eſt conſuetudo in [...]
quòd inſtrumenta dotium ita celebrentur, uel q[...]
do uerba inſtrumenti non ſolum confeſſionem[...]
etiam quietationem, & liberationem cõtinent, [...]
inferunt obligationem, & promiſſionem dotis [...]
ceſſiſſe.

CONSILIVM XLVII.

Videndvm eſt in præſenti cauſa de [...]
bus. Primum eſt, an ueſtes, quibus [...]
pro uſu ſolo perſonæ ſuæ utebatur, p[...]
rint à creditoribus uiri pro debito [...]
mariti capi. Secundo, an mulieri in caſu noſtro [...]
curratur per inſtrumentum dotis confeſſatæ ad[...] 5
ſus creditores mariti, adeò, quòd ipſa ratione h[...]
thecæ creditoribus præferatur. Et abſque mul[...]
quio concludo circa primum, quòd ueſtes ad [...]
mulieris deſtinatæ non potuerint de iure pigno[...] 6
ſeu capi per creditores uiri, & conſequenter ſic[...]
facto capta fuerunt, ita de facto, & ſummatim de[...]
reſtitui, & pignoratio reuocari: qm̃ licet alia bo[...]
quæ uxor habet, propter præeminentiam mariti [...]
ſumantur, & cenſeantur eſſe mariti, niſi mulier [...]
bauerit illa eſſe ſua. l. ſi ego. §. dotis. ff. de iur. dot[...]
1 maritorum. C. ne uxor pro mari. tamen † ueſte[...]
uſum ſolum mulieris deſtinatæ in dubio ipſius u[...]
ris eſſe p̄ſumunt̃, ex quo ipſa illas poſſidet. arg. no[...]
l. pen. ff. de conditio. inſtitu. in princ. in glo. fin. [...]
l. 1. ff. famil. herciſc. ſecundum Bal. in d. l. ob mar[...]
rum. in uerſ. reuoco in dubium &c. facit etiam [...]
quod uoluit ipſe Bal. in l. ſi uxorem. C. de con[...]
2 inter. qui dixit, † ꝙ ſi quæratur, an bona, quæ uxor [...]
ſidet, & quibus ipſa vtitur, præſumantur eſſe uiri [...]
vxoris, in iudicio poſſeſſorio indiſtinctè præſum[...]
tur eſſe uxoris. l. fi. C. quor. bon. ſed in petitorio re[...]
an ipſa ante matrimonium vetuſtiorem poſſeſſ[...]
habuerit, & præſumuntur uxoris, an uerò recentio[...]
& tunc ſi habeat controuerſiam cum marito, uel c[...]
hærede, præſumũtur eſſe ipſius mariti, uel ex patri[...]
nio ipſius acquiſita, ſi uero habeat controuerſiam [...]
alio extraneo, tunc etiam in petitorio præſumu[...]
eſſe ipſius uxoris, ut in l. quintus. ff. de don. int. ui[...]
uxo. & not. in d. l. ob maritorum, & per Accurſium [...]
l. ſcripturæ. ff. de fide inſtrumen. Ex quibus ſequ[...]
3 † quòd cum controuerſia ſit non cum marito, ne[...]
eius hæredibus, ſed cum aliis extraneis, hoc eſt c[...]
creditoribus uiri, ueſtimenta ad vſum vxoris de[...]
nata non potuerunt capi, nec pignorari pro de[...]
uiri, & pignoratio, ſeu immiſſio bonorum huiuſm[...]
di ſicut de facto fuit facta, ita de facto, & ſummat[...]
eſt reuocanda, ut probatur in d. l. ob maritorum. [...] 7
caſus, & ibi Bal. & quamuis ille tex. expoſcat uxor[...]
debere probare bona eſſe ſua, alioquin præſuman[...]
eſſe viri, & præferant̃ uxori creditores viri, & ſic e[...]
nei, tñ ille loquitur, quãdo maritus eſſet in poſſe[...]